

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522200518
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8522200518.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Vílágiovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XX/XXX, B. D., právne zast. JUDr. Ernest Vokál, advokát, Hlavná 61, 080 01 Prešov, proti žalovanému: E. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XX/XXX, XXX XX B. D., právne zast. JUDr. Marián Geleneky, advokát, Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoде, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 6C/17/2022-159 z 24.02.2023 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnom skončení veci samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným a zo strany žalovaného tu odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán zaniknuté po rozvoде ich manželstva tak, že I. výrokom prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne hnutel'né veci: chladničku a jedáľenský kút (pozostávajúci z lavice, stola a 2 stoličiek) v celkovej zostatkovej hodnote 180,- eur a nehnuteľnosti: byt č. X, F. XX, X. poschodie, nachádzajúci sa na ul. C. F. B. D., B. G. XXX, ktorý bytový dom je postavený na parcele registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape pod č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1.260 m², spoluvlastnícky podiel 1/1-ina, parcelu KN C č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1.260 m², parcelu KN C č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 298 m², spoluvlastnícky podiel k pozemkom XXXX/XXXXXX-XX, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve v podiele XXXX/XXXXXX-XX, zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. B. D., obec B. D., C. B. D., v hodnote 96.500,- eur; II. výrokom prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného hnutel'né veci: privesný vozík evidenčné číslo B. XXX H., televízor, gaučovú súpravu, obývaciu stenu, konferenčný stolík a posteľ v spálni, v celkovej zostatkovej hodnote 620,- eur a nehnuteľnosti: garáž bez súpisného čísla a parcelu KN C č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 16 m², na ktorej je postavená garáž, ktorá nehnuteľnosť je zapísaná na LV č. XXXX, kat. úz. B. D., obec B. D., okres B. D., v hodnote 7.700,- eur, parcelu KN C XXXX/XXX - trvalý trávny porast o výmere 808 m², zapísaný na LV č. XXXX, kat. úz. B. D., obec B. D., C. B. D., záhradkársku chatu číslo súpisné XXXX a parcelu KN C č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 16 m², na ktorej je postavená záhradkárska chatka, ktorá nehnuteľnosť je vedená na LV č. XXXX, kat. úz. B. D., obec B. D., C. B. D., v hodnote 9.700,- eur; III. výrokom uložil žalobkyni na úplné vyporiadanie zaplatiť žalovanému sumu 39.330,- eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; IV. a V. výrokom rozhodol o poplatkovej povinnosti strán tak, že každej z nich uložil zaplatiť súdny poplatok vo výške 1.720,50 eur

do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a VI. súvisiacim výrokom o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na ich náhradu nárok.

2. Po citovaní ust. § 143, § 148 ods. 1, § 149, § 150 Obč. zák. a § 2 ods. 1 písm. c/, ods. 3 ZSP, § 255 ods. 2 CSP svoje rozhodnutie vecne dôvodil tým, že predmetom sporu je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva strán po zániku ich manželstva rozvodom, na základe rozvodového rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2Pc 30/2020 zo dňa 13.04.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.04.2021, pričom k vyporiadaniu BSM dohodou nedošlo s tým, že samotná žaloba bola doručená súdu pred uplynutím 3 - ročnej zákonnej lehoty od zániku BSM. Nevzhladol dôvody odôvodňujúce aplikáciu disparity podielov, kde ani jedna zo strán sa uvedeného nedožadovala, preto ustálil rovnosť podielov. Rozsah masy BSM, ako aj jej hodnotu považoval za nespornú, nakoľko žalobkyňou v žalobe konkretizované veci a ich zostatkovú hodnotu žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval. Neuralgickým bodom vyporiadania bol byt na C. I. G. XX F. B. D., ktorý strany nadobudli počas manželstva, pretože každá zo sporových strán žiadala, aby byt bol prikázaný do jej výlučného vlastníctva. Jeho hodnota určená znaleckým posudkom znalca J. K. L. zo dňa XX.XX.XXXX na sumu 96.500,- eur bola medzi stranami nesporná. Žalobkyňa žiadala, aby byt bol prikázaný do jej výlučného vlastníctva s poukazom na skutočnosť, že až do rozvodu manželstva uhrádzala poplatky spojené s užívaním bytu ona sama, a taktiež dôvodila, že počas celého trvania manželstva so žalovaným v podstate len ona zabezpečovala chod domácnosti, výživu, výchovu a štúdium ich detí. V súčasnosti sa síce zdržiava v obci M., v rodinnom dome ich dcéry, avšak len preto, že po smrti jej mamy, ktorú opatrovala v obci M., N. žalovaný už nedovolil vrátiť sa do ich spoločného bytu napriek tomu, že sa toho dožadovala, dokonca vymenil zámky na dverách a tak jej zabránil v prístupe do predmetného bytu. Žalovaný naproti tomu tvrdil, že aj on prispieval na chod domácnosti, pretože pokiaľ pracoval, na domácnosť prispieval, a keď pracoval u brata žalobkyne, jeho príjem bol dokonca zasielaný na účet žalobkyne. Hlavným dôvodom, pre ktorý žiada, aby súd prikázal predmetný byt do jeho výlučného vlastníctva, je ten, že on nemá inú možnosť bývania ako v tomto byte, v ktorom v súčasnosti býva sám, pričom poukázal a opakovane zdôrazňoval, že žalobkyňa odišla zo spoločnej domácnosti ešte v roku 2016, v byte sa už nezdržiava. Tvrdil, že žalobkyňa má možnosť iného bývania, na rozdiel od neho, keďže býva v rodinnom dome v obci M., ktorú nehnuteľnosť si zakúpila ich dcéra a umožnila žalobkyňi v tomto dome prebývať. Mysliac na to, že pri vyporiadaní BSM sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké, pri svojom rozhodovaní prihliadal aj (a najmä) na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, vzal tiež na zreteľ starostlivosť o rodinu a na obstarávanie potrieb spoločnej domácnosti. Poukazujúc na ustálený názor, že „dočasné odsťahovanie sa jedného z manželov, hoci spojené s odsťahovaním osobných vecí tohto účastníka, nie je samo o sebe dôkazom osvedčujúcim, že tento spoluvlastník byt opustil a nemá záujem pokračovať v jeho užívaní. Platí to vo zvýšenej miere v prípade, keď dôvodom na takéto dočasné odsťahovanie je predchádzajúce opakované násilnícke, resp. nevhodné správanie sa druhého z manželov (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo 4. apríla 2006, sp. zn. 6Co/54/2006)“, nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že byt by mal byť prikázaný do jeho výlučného vlastníctva z dôvodu, že žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť a že ona, na rozdiel od neho, má zabezpečenú možnosť bývania, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, a to jednak z výpovede žalobkyne, ale aj z výpovedí svedkov J. O. B. a J. E. B., že dôvodom odchodu žalobkyne zo spoločnej domácnosti bolo nevhodné správanie sa žalovaného voči žalobkyňi v čase, keď žalobkyňa opatrovala svoju matku v tomto byte, keď žalovanému začala prekážať prítomnosť matky žalobkyne v byte, začal žalobkyňi vulgárne nadávať, vyvíjal na ňu psychické násilie, v dôsledku čoho sa stalo bývanie žalobkyne so žalovaným neznesiteľným, čo vyústilo tým, že žalovaný napokon žalobkyňu a jej matku „vyhodil“ z bytu. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že po smrti matky žalobkyňa mala záujem vrátiť sa bývať do uvedeného bytu, avšak žalovaný jej to už neumožnil, čo vyplýva nielen z tvrdení žalobkyne, ale aj z výpovedí svedkov J. O. B. a J. E. B. a napokon aj z výpovede samotného žalovaného, ktorý potvrdil, že vymenil zámky na dverách a že oznámil žalobkyňi, že do bytu môže prísť iba vtedy, keď tam bude prítomný on. Z uvedených skutočností nemožno vyvodit', že by žalobkyňa v čase, keď odišla zo spoločnej domácnosti dočasne poskytovať opateru svojej matke v obci M., mala úmysel natrvalo opustiť spoločnú domácnosť. K tvrdeniu žalovaného o tom, že žalobkyňa má kde bývať, naproti tomu on takú možnosť nemá, uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa sa v súčasnosti zdržiava v staršom v rodinnom dome v obci M., ktorý si zakúpila dcéra sporových strán, na ktorom prebieha rekonštrukcia. Je nesporné to, že žalobkyňa nie je vlastníčkou uvedenej nehnuteľnosti, a preto nemožno mať pri vyporiadaní BSM za to, že žalobkyňa disponuje možnosťou vlastného bývania. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že veci zahrnuté do masy BSM nadobudli obaja manželia spoločným pričinením, ako aj to, že starostlivosť

o zabezpečovanie potrieb rodiny, o udržanie spoločného majetku (napr. úhrada platieb spojených s užívaním bytu, poplatky za užívanie záhradky), náklady spojené so štúdiom všetkých troch detí, boli v prevažnej časti na pleciach žalobkyne, ktorá ich uhrádzala zo svojho príjmu. Uvedené skutočnosti vyplynuli z výpovede žalobkyne a svedkov J. O. B. a J. E. B. synov sporových strán. Na druhej strane z vykonaného dokazovania vyplynulo aj to, že podiel žalovaného na úhrade nákladov na domácnosť a na výdavkoch spojených so zabezpečením potrieb detí a ich štúdiom, bol minimálny, čo percentuálne vyjadril svedok J. O. B. tak, že zo strany mamy boli zabezpečované potreby rodiny v pomere 95% a zo strany otca boli poskytované finančné prostriedky zhruba vo výmere 5 %. Svedok J. E. B. uviedol, že z jeho pohľadu bol príspevok do domácnosti zo strany žalovaného 0 %, z matkinej strany 100 %, nakoľko mama sa celý život starala a to nie, že by nadržala mame, ale bolo to tak. Obaja svedkovia vypovedali v podstate zhodne, a to nielen navzájom, ale aj v zhode s výpoveďou žalobkyne, preto súd mal ich výpovede za vierohodné. Na základe skutočností vyplynuvších z vykonaného dokazovania, a to vo všetkých súvislostiach, dospel k záveru, že pri konštatovaní rovnosti podielov sporových strán na BSM je potrebné konštatovať, že žalobkyňa sa viac pričínila o udržanie spoločného majetku, uhrádzala výdavky domácnosti a náklady potrebné na zabezpečovanie výživy a vzdelávania ich detí, a preto je spravodlivé, aby byt, ktorý je predmetom BSM, bol prikázaný do jej výlučného vlastníctva. Pri úvahách, komu prikázať byt do výlučného vlastníctva, prihliadol súd aj na skutočnosť, že žalobkyňa od počiatku žiadala, aby predmetný byt bol prikázaný do jej výlučného vlastníctva, poukazovala na to, že má k nemu silný citový vzťah a chce, aby sa tam mohli stretávať jej deti a vnúčatá. Na tomto zotrvala v priebehu celého konania. Naproti tomu žalovaný síce žiadal, aby byt bol prikázaný do jeho výlučného vlastníctva, pretože nemá inú možnosť bývania, avšak v rámci mimosúdnych rokovaní pripustil aj takú možnosť, aby tento byt bol predaný, z čoho je možné usúdiť, že jeho citová väzba k uvedenému bytu nie až tak silná, ako u žalobkyne, ktorá takúto možnosť od počiatku nepripúšťala, a striktno ju odmietala. Napokon prihliadol aj na schopnosť sporových strán zaplatiť druhému manželovi určenú sumu na vyrovnanie podielov v prípade takejto potreby. Ani jedna zo sporových strán potrebnou hotovosťou sama nedisponuje, no synovia strán sporu potvrdili, že je v ich silách požadovanú sumu do týždňa za matku – žalobkyňu zložiť. Žalovaný s možnosťou získania potrebnej sumy na výplatu vo svojej výpovedi vajatal. Tu poukázal na rozhodnutia NS ČR, sp. zn. 22Cdo/680/05 a 22Cdo/3268/10. Vyporiadavaná hodnota BSM bola hodnota nehnuteľnosti: byt č. X, nachádzajúci sa na ul. C. F. B. D., súp. č. XXX, v hodnote 96.500,- eur + garáž bez súpisného čísla a parcela KN P. G. XXXX - Q. na LV č. XXXX, kat. úz. B. D., v hodnote 7.700,- eur, parcela KN C XXXX/XXX zapísaná na LV č. XXXX, kat. úz. B. D., záhradkárská chatu číslo súpisné XXXX a parcela KN P. G. XXXX/XXX, na ktorej je postavená záhradkárská chatka, v hodnote 9.700,- eur; hodnota nehnuteľnosti celkom: 113.900,- eur. Hodnota hnuiteľných vecí: privesný vozík evidenčné číslo B. XXX H. v hodnote 300,- eur, chladnička v hodnote 80,- eur, jedálenský kút (pozostávajúci z lavice, stola a 2 stoličiek) v hodnote 100,- eur, televízor v hodnote 70,- eur, gaučová súprava v hodnote 110,- eur, obývacia stena v hodnote 80,- eur, konferenčný stolík v hodnote 20,- eur a posteľ v spálni v hodnote 40,- eur; hodnota hnuiteľných vecí celkom: 800,- eur. Hodnota BSM predstavovala sumu celkom 114.700,- eur (113.900 + 800). Z tejto sumy by mal mať každý z manželov podiel 1/2-ice, teda každému by malo pripadnúť po 57.350,- eur. Žalovaný nadobudol hnuiteľné a nehnuteľné veci v celkovej hodnote 18.020,- eur (620,- eur hnuiteľné veci + 17.400,- eur nehnuteľnosti). Žalobkyňa nadobudla hnuiteľné a nehnuteľné veci v celkovej hodnote 96.680,- eur (180,- eur hnuiteľné veci + 96.500,- eur nehnuteľnosť). Žalovaná nadobudla z masy BSM veci vo vyššej hodnote ako žalovaný, preto je povinná na vyrovnanie žalovanému zaplatiť sumu 39.330,- eur (57.350 - 18.020). Do masy BSM nebolo možné zahrnúť zostatok dôchodkového poistenia žalobkyne, nakoľko nárok na výplatu v tejto časti vznikne žalobkyňi v čase po zániku BSM. Súčasne rozhodol o poplatkovej povinnosti strán a o trovách konania majúc za to, že v danom prípade je na mieste aplikácia zásady pomerného úspechu.

3. Označený rozsudok včas podaným odvolaním napadol žalovaný. Na prvom mieste vyslovil podozrenie, že výpovede svedkov – synov strán sporu a žalobkyne boli vzájomne koordinované, aby bol on vykreslený v negatívnom svetle. Na druhom mieste tvrdil, že on sa postaral o to, aby im bol byt z predmetu sporu pridelený, teda, že on sa sám pričínil o jeho nadobudnutie. Súčasne žiadal o dovýsluch už pred súdom prvej inštancie vypočutých svedkov – synov strán sporu a ďalej navrhol vypočuť ako svedkyňu dcéru strán sporu. Žiadal prikázať byt do svojho výlučného vlastníctva. Tu poukázal na skutočnosť, že z vyplatenej sumy by si nemohol kúpiť ani garsónku, resp., že tá by mu dlhodobo nepostačovala ani na vykrytie prípadného nájmu. Naproti tomu žalobkyňi s kúpou inej nehnuteľnosti pomôžu deti, ktoré sú na jej strane. Nerozumie tomu, ako sa môžu chcieť žalobkyňa a deti stretávať v byte, kde mali zažívať psychický teror. On by im stretávanie v tomto byte aj napriek tomu umožnil.

4. Žalobkyňa majúc odvolacie námietky žalovaného za neopodstatnené, navrhla napadnutý rozsudok ako správny potvrdiť.

5. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na svojej úradnej tabuli aj svojej webovej stránke najmenej 5 dní vopred (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

6. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite aj odôvodnil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalovaný s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konajúceho súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň poukazuje. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

8. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného sa potom žiada dodať už len nasledovné.

9. Pokiaľ ide o zo strany žalovaného namietané koordinované výpovede žalobkyne a ich synov – svedkov, ktorých cieľom malo byť podľa odvolateľa jeho vykreslenie v negatívnom svetle, k tomu odvolací súd uvádza, že nemožno v súdnej veci pripustiť spochybňovanie objektívnosti výpovedí žalobkyne a svedkov – synov strán sporu, a to iba na základe ich vzájomného kladného blízkeho rodinného vzťahu, no bez toho, aby žalovaným namietaná vierohodnosť týchto výpovedí bola objektívne preukázaná inými skutočnosťami a dôkazmi.

10. Pokiaľ ide o návrh žalovaného učený v odvolaní na dovýsluch už pred súdom prvej inštancie a za prítomnosti žalovaného vypočutých svedkov – synov strán sporu, resp. návrh na výsluch ďalšej svedkyne - dcéry strán sporu, ku tomu odvolací súd uvádza, že koncepcia odvolacieho konania v civilnom sporovom konaní vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Neúplnosť apelácie znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Bude teda úlohou odvolateľa v odvolaní dokázať, že nové prostriedky procesného útoku a nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uviedol „až teraz“, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplní, na novoty nebude môcť odvolací súd prihliadnuť. Na diskvalifikáciu novoty postačí aj opomenutie jej skoršieho uvedenia zavinením z nedbalosti. Inak povedané, dovýsluch označených svedkov, resp. návrh na výsluch ďalšej svedkyne by bol prípustný ako novota len za predpokladu, že by bol žalovaný bezpochyby preukázal, že ich bez svojej viny nemohol v doterajšom konaní použiť. Tento predpoklad však žalovaný úspešne nesplnil, dôsledkom čoho je bez ďalšieho ich diskvalifikácia v odvolacom konaní. Uvedené rovnako platí aj pre tvrdenie žalovaného prvýkrát učené až v odvolaní o tom, že on sám sa mal jednostranne pričiniť o nadobudnutie bytu z predmetu sporu do masy BSM.

11. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, stotožňujúc sa s dôvodmi v ňom uvedenými, ako vecne správne potvrdil. Na ďalšiu argumentáciu

žalovaného zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť zmenu názoru odvolacieho súdu, nepovažoval odvolací súd za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

13. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).